

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Perfectionem no[n] aliis, quàm Dei amicissimis esse concessam. Cap. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Perfectionem non alijs quàm Dei
amicissimus esse concessam.

CAPVT XII.

QVAM magnum sit hoc opus Dei, quod animam perfectio dicitur, ex superioribus satis colligitur, dum ipsum, post opus incarnationis, & glorificationis maximū, ac præcipuum astruximus. Sed eius nobilitas ex alia quoque ratione claret, ex his scilicet, quibus Dominus perfectione concedit, & cumulum omnium virtutum sub ea contentarum imperit. Hoc enim perfectionis donum, non quibuscumque, sed animabus dilectissimis, & Deo amicissimis reseruatū est, à cuius participatione non solum nō amici, verum etiam qui non sunt intimi, & familiarissimi Dei amici, sine vlla nota iniustitiæ, aut rigoris arcantur. Mundum hunc visibilem, mirabili ratione compositum, & incomparabili pulchritudine decoratū, Dominus cunctis hominibus in communi proposuit, quibus dixit: Crescite, & multiplicamini, & replete terrā, & subijcite eam, & dominamini piscibus maris, & volatilibus cæli, & vniuersis animantibus quæ mouentur super terram.] Quin & à rerum visibilium dominatu impios, & peccatores non semouit: Qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos.] Ac idē isti opes possident, immensam auri & argenti copiam in suū vltum coalescunt, gemmis, & pretiosis lapidibus fulgent, odoramentorum suauitate potiuntur, & deliciarū, ac voluptatū variis generibus delectantur. Quorum auratam felicitatem, & rerum temporalium abundantiam sanctus Iob sub hac verborum serie describit. Quare ergo impij viuunt, subleuati sunt, confortatique diuitijs: semen eorum permanet coram eis, propinquorum turba, & nepotum in conspectu eorum. Domus eorum securæ sunt, & pacatæ, & non est virga Dei super illos. Bos eorum concepit, & non abortiuit, vacca peperit, & non est priuata foetu suo: Egrediuntur quasi greges paruuli eorum, & infantes eorum exultant iustibus. Tenent tympanum, & citharam, & gaudent ad sonitū organi. Ducunt in bonis diēs suos, & in puncto ad inferna descendunt.] Gregorius quoque hac ratione nobis proposita ad despectum bonorum temporalium inuitat, dicens: Quam enim sunt despicienda, iustus considerat, quæ Deus omnipotens etiā peruersis præstat. Si enim principaliter magna essent, nequaquam conditor hæc aduersariis suis tribueret. Vnde & indignum sibi esse perpendit, vt illa bona appetat, quæ abundare conspiciat & malis, sed ad percipienda cælestia mentem suam dirigit, quæ sibi cum reprobis communia esse non possunt.] Bona ista mundana valde exilia sunt, quæ talibus dantur, & malis, ac Dei hostibus, qui (vt est in eodem loco) in diem perditionis seruantur, & in diem furoris dacentur, sine vlla mensura permittuntur. Quorū bonorum exilitatem imperfectus quisque, & minus in charitate fundatus nondum intelligens, in consideratione diuinorum iudiciorum titubat, & quasi suorum laborum mercedem desperās, à Dei obsequio, & famulatu desciscit. In cuius persona, ait beatus Dauid: Ecce ipsi peccatores, & abundantes in sæculo, quibus scilicet prospera secularia vniuersa succedūt, obtinuerunt diuitias. Et dixi, ergo sine causa iustificauit cor meum, & laui inter innocētes manus meas.] Quod vtique non dixisset, si hanc diuitiarum copiam, & rerum visibilium abundantiam (sicut fœdera est) contemptibilem ac vilem reputasset. Nec iudicasset suam iustitiam & innocentiam mercede va-

Genes. 1.

Matth. 5.

Iob 21.

Grego. 13. mor. c. 14.

Iob 21.

Psal. 74.

quam, quam bona peritura non expleat, si bona in æternum duratura crucis, & mortificationis sustentationem exoluent. Facit Deus cum impijs, quod aliquis Rex faceret cum subditis sibi rebellibus, & à suo regno per inobedientiam, & defectionem separatis, quos nequaquam sua amicitia dignos censeret, aut potioribus sui regni bonis afficeret, at (etiam si posset) nullo modo alimentis ad vitam conseruandam necessarijs priuaret, vt opportunitatem illis respicientiæ daret, aut regiam clementiam ostenderet, per quam non steter, quin ipsi sententiam mutarent, & ad debitam subiectionem redirent: ita Dominus impijs, & hostibus suis non semel hæc minima bona, aurum, & argentum, & cæteras res vsui humanæ vite seruientes concedit, vt aliquando tandem oculos in cælum efferant, & datorem agnoscat, & illi, quem omnium bonorum originem vident, se toto corde subijciant.

Habet tamen Deus alia bona his sine vlla comparatione potiora, quæ non hostibus, non mancipijs vilissimis, sed solis seruis fidelibus, & amicis sibi prædictis concedit. Hæc autem sunt gratia, quæ homines Deiferos reddit, & cōsortes diuinitatis efficit, charitas, quæ amicos Dei facit, & sanctos: humilitas, quæ oculos aperit, vt quisque se videat, & non super capita aliorū, sed in loco sibi congruo, & accommodato constituat: puritas, quæ carnis spurcitas fugiat; paupertas, quæ curas luti, & stercoris, id est, bonorum visibilium deserat; obedientia, quæ propter Deū homini se subijciant, & (vt vno verbo dicam) omnium virtutum chorus, quæ animā ornant, & ad omne opus bonum instructam efficiūt. Hæc sunt vera bona, quæ hominem faciunt bonum. Nam diuitiæ sunt bonæ (inquit Augustinus) vnde homo facit bene, non quæ ipsam faciant bonum. Hæc sunt bona vtilia, quibus quisque inter bona, quæ possidet, redditur bonus. Hæc sunt bona maiora, quæ non ad corruptibile corpus pertinent, sed animā præcipuam hominis partem afficiūt. Hæc sunt amplissima diuitiæ, quibus homo auro, & argento vacuus, & extrema medicitate pressus diues dicitur. Diuitibus huius sæculi præcipe, inquit Paulus, non sublime sapere, nec sperare in incerto diuitiarū,] vt intelligas, quod si diuites huius sæculi sunt, qui aurum, & argentum, & res temporales possident, diuites alterius sæculi, quod nūquam finem habebit, sunt, qui gratiam & charitatem, & reliquas virtutes recondant. Sicut autem illud sæculum æternum, præstat caduco & perituro, ita bona sæculi illius meliora sunt iis, quæ sæculum istud custodit. Quæ multo melius, ac præstabilius, quàm bona ista visibilia hominem diuitem, & amplissimis bonis instructum faciunt. Vnde Ambrosius recte ait: Nescis, o homo, struere diuitias. Si vis diues esse, esto pauper sæculo, vt sis diues Deo. Diues fidei, diues est Deo. Qui diues est in misericordia, hic est diues in Deo. Diues in simplicitate, diues Deo est. Diues sapientiæ & scientiæ, diues est Deo. Sunt qui in paupertate abundant, & qui in diuitijs egeant. Abundant pauperes, quorum profunda paupertas abundauit in diuitijs simplicitatis suæ,] diuites autem egerunt, & esurierunt. Et Chrylóstomus diuitem Deo, id est, diuitem verum putat, non qui facultates suas occultat, sed qui dispergit, & opera virtutum recondit. Ille verè diues est, inquit, qui in Deo diues est, qui magis misericordia opulentus, quàm diuitijs, facultates suas cum pauperibus diuidit, qui locupletem se dando magis, quàm habendo ostendit, qui ad hoc se meminit habere diuitias, vt sceneretur Deo, pacat Christum, vestiat Dominum, qui patrimonium suum non ingrato hæredi quarat relinquere, sed per pauperes Christo illud desideret.

Aug. ser. 236. de tempore.

1. Tim. 6.

Amb. lib. de Nabuch. c. 14.

Chryl. homil. de misericordia. so. 5.

commodare, qui diuitias cælo magis quam mundo commendat, qui desiderat potius esse opere, quam sua substantia facultate, qui thesauros suos ad superna transmittit, qui ad hoc uiuit, ut operetur, qui ad hoc operatur, ut in æternum uiuere mereatur, qui viduarum casibus flebitur, & pupillorum miseria commouetur, qui dolentium causam suscipit, & arrogantiam superbiorum abiicit.] Hæc itaque virtutum diuitiæ, hæc vera bona non omnibus hominibus, sed solis Dei amicis seruata sunt. Non ea habet infideles, licet monarchæ sint orbis, licet totius mundi dominari sustineant, quia fide carent, quæ est horum bonorum ianua, virtutum sustentaculum, gratiæ fundamentum. Non ea obtinet fideles impij, qui de sola fide gloria gloriantur, & opera fide digna exercere detrectant, qui ambulat in uelamentis ouium, & intrinsecus sunt lupi rapaces, & quæ mundi sunt, auide rapiunt, quæ uero Dei sunt, præ incuria & cecitate despiciunt. Non hæc bona assequitur superbus, nisi superbiam exuat, quia initium omnis peccati, quod his bonis contradicit, superbia est: non ambitiosus, nisi ambitionem deponat, quia tinea humilitatis, quæ bona spiritualia conseruat, ambitio est: non iracundus, non auarus, non impurus, quia hostis gratiæ atque uirtutis iracundia, & cupiditas, & immunditia est. Sed ista bona dantur amicis Dei, illis uidelicet, quos Deus per gratiam sui similes facit, per charitatem in suam amicitiam & familiaritatem inuariat, & per dona pretiosa uirtutum in uitæ cælestis, atque Angelicæ imitationem extollit. Et quia isti inimicis, ac peccatoribus pauciores sunt, stultorum enim infinitus est numerus,] & multi sunt uocati, pauci uero electi:] idem inquit Gregorius, quod pauci sunt, qui dona spiritualia percipiunt, & multi qui rebus temporalibus abundant. Ex quo illud colligendum est, quod sicut pauci meliores sunt multis, ita hæc dona paucioribus collata meliora, & pretiosiora sunt ijs, quæ multis, id est, iniquis, & peccatoribus tribuantur. De quibus donis inquit Paulus: Bonum autem æmulamini in bono semper, uel (ut legit Ambrosius) æmulamini meliora dona, quæ (ut ipse sanctus doctor ait) sunt bona spiritualia. Vtque meliora, quia meliores nos ipsos faciunt, & non in superbiam nos erigunt, sicut bona temporalia, sed Deo gratos, & amicos constituunt.

At inter amicos Dei, sunt amicissimi, & inter familiares sunt familiarissimi, & inter dilectos sunt quidam dilectissimi. Quod ipse sponsus in cantico canticorum aperte fatetur, dicens: Comedite amici & bibite, & inebriamini charissimi.] Sicut enim aliud est moderatè bibere, aliud uero inebriari, & præ satiæ spirituales uinæ proprio sensu dimoueri, ita alij sunt amici Dei, quibus esca, & potus datur, alij uero charissimi, aut amicissimi, quibus tanta abundantia uini cælestis ingeritur, ut præ satiæ inebrientur. Quas duas amicorum & amicissimorum sortes Gregorius manifestè in hunc modum expressit. Sunt quidem in sancta Ecclesia, qui sic præcepta diuina audiunt, ut cælestia, plus quam terrena amare discant, pro eorum desiderio multa pauperibus tribuant: à prauis operibus se custodiant: nulla alicui uolenter rapiant: Ecclesiæ prædicationem libenter audiant: in fide se instruant: quam & operibus sanctis exercent: & tamen uxores habent, pignora nutriunt, res suas diligunt; quamuis his omnibus Christum præponant. Hi profecto comedunt, & amici sunt, quia sanctam Scripturam audientes, talem sibi refectionem assument, ut celsi ad summam perfectionem adhuc non assurgunt, tamen secundum modum suum perfecti sine crimine uiuant. Sunt uero alij, qui tanta auiditate diuinam Scripturam au-

A diant, uel legunt, ut protinus cunctis terrenis operibus abdicatis, sola cælestia ambiant, parentes, uxores, domos, filios etiam, & omnia transitoria abiciant, solummodo Christum sequi, & amplecti concupiscant. Eius desiderio se affligunt ieiunijs, afficiunt lacrymis, exercent meditationibus diuinis, sola quæ sunt æterna cogitant, contemplationibus vacant, ad hoc laborantes, ut ea, quæ retrò sunt, obliuiscant, in anteriora magis ac magis se extendant. Quid profecto isti, quid aliud agunt, nisi bibentes inebriantur, uel dum omnium terrenorum per desiderium obliuiscuntur, iure à sponso cælesti non tantum amici, sed & charissimi uocari mereantur.] Et iure Dominus, quia omnia iuste disponit, iustorum hominum quosdam amicos, alios uero amicissimos habet, quia non æqua omnium hominum electio, non æqualis in Deum amor, non par fidelitas, & sollicitudo purgandæ mentis est; quare nec debuerunt ad æqualem cum Deo familiaritatem erigi, nec in parem amicitiam admitti. Etenim Dominus dilexit populos, omnes sancti in manu illius sunt, & qui appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina illius.] Ecce populos, ecce sanctos, ecce appropinquantem pedibus Domini, & in his diuersas hominum sortes intellige. Populi sunt, qui Domino potestatis iure subdantur, quos etiam diligit, & legem, ac iura profert in dilectionis indicium. Sancti sunt amici, & iusti, qui manu Domini, id est, protectione eius specialius defenduntur. Appropinquantem pedibus Domini, sunt perfecti, seu amicissimi, qui è vicino uestigia Christi sequuntur, uitæ puritatem imitantur, & doctrina eius imbuuntur.

B Quorum cæteris dilectissimo Iacobi filio præsignatus est: nam licet sanctus patriarcha filios omnes amaauerit, minimum uero præ omnibus dilexit, & dilectissimum nominauit. De quo in Deuteronomio quoque scribitur: Benjamin amantissimus Domini, habitabit confidenter in eo: quasi in thalamo tota die morabitur, & inter humeros illius requiescet.] Quid enim per Benjamin, id est, per filium dexteræ cõuenientius accipitur, quam omnium perfectorum cæteris, in quo Deus dexteram suam, hoc est, filium suum palestris depinxit, & in extremo die ad dexteram filij præcipuum locum obtinebit: Iste perfectorum cæteris est Domino amantissimus, quia non amicos tantum, sed amicissimos Dei continet, qui in eius corde iugiter, cogitatione, & desiderio, & amore habitant, & in eo quasi in thalamo quietationis commorantur, & dum uident se à Domino quasi humeris sustineri, ne cadant, in illo quasi in loco refugij confidunt, & ueluti in arcem munitissima securi quiescunt.

C His amicissimis Dei perfectio tamquam optimum uinum in sine conuiuij propinandum, seruata est, quia post multos labores in uita spirituali exantlatos, post multos gemitus ab imo cordis emisos, post multas lacrymas ob desiderium puritatis effusas, tandem optimum uinum bibunt, & cælesti sicera inebriantur, cum desiderij cordis sui, id est, perfectæ charitatem recipiunt. Nonne amicissima Dei Virgo Beata, quæ sponsa inter adolescentulas, & columba dilectissima inter reginas appellata est? Nonne amicissimi Apostoli (ut nunc ueteris testamenti patres omit- tam) quos Deus Ecclesiæ patres, & principes super omnem terram constituit?] Nonne amicissimi martyres, quibus donatum est pro Christo, non solum, ut in ipsum crederet, sed & ut pro illo paterentur. Nonne amicissimi Pontifices, quos Deus ad sacrificandum hostiæ laudis, sibi sacerdotes elegit? Nonne amicissimi doctores, quorum ora in medio Ecclesiæ aperuit, & spiritus sapientiæ & intellectus repleuit? Nonne amicissimi cõfessores, quorum manus lucernis

Eccle. 10.

Eccle. 1.
Matth. 22.
Greg. h. 8.
10. in
Euang.Gala. 10.
Amb. ibi.

Cant. 5.

Greg. in
cant. 65.

Deut. 33.

Deut. 33.

Cant. 1. 6.

Psal. 64.

bonorum operum decorauit, & lumbos cinctorio castitatis, & continentiae praecinxit? Nonne amicissima virgines, quae à latere agni non discedentes sequuntur eum, quocumque ierit? Nonne amicissimi, qui nunc in Ecclesia militantes istorum & istarum vitam & mores imitantur, & tamquam futuri Angelorum & Archangelorum socij ab vniuersis caelestibus respiciunt? Profus hi omnes amicissimi Dei sunt, quia illos Deus vehemētius, quàm communes iustos, & ardentius diligit, & illi Deum fidelius & accuratius amant, pro cuius amore non solum omnia creata despiciunt, verum seiplos quoque sincerissimo affectu contemnunt. Sed istis solis, gemma sanctitatis datur, margarita summae virtutis tribuitur, & thesaurus perfectionis tamquam res immensa dignitatis conceditur. Istis perfectio datur, non quia amicissimi Dei erant, sed vt amicissimi Dei sint. Quia, vt ait Bernardus, licet Christus velit gloriosam sponfam, non habentem maculam aut rugam, aut aliquid huiusmodi, non tamen quaerit talem. Vbi enim illam inueniret? sed talem potius ipse facit, talem sibi exhibet ipse.] Vnde istud, & quidem eximium habet perfectio, quod non amicissimos Dei homines reperit, sed amicissimos, & Dei simillimos ipsa constituit. Hac Dominus, quos, vt sibi amicissimi essent, elegit, hereditate multiplicat. Nam sicut Abraham cuncta, quae possederat, dedit Isaac, & filiis minus principalium vxorum largitus est munera;] ita vniuersalis, omnium iustorum Pater, communibus iustis tamquam filiis dilectis magna virtutum dona largitur, sed perfectio tamquam filio dilectissimo amplissimam perfectionis hereditatem attribuit: quae non minus communi tepidorum virtuti praeferrenda est, quàm specialibus donis, amicis testamento legatis, filio primogenito data vniuersalis hereditas. A quo mysterio sub litera huius serie contacto non multum Ambrosius abhorret, qui loquens de perfectis virtutum disciplinis haec ait: Has nobis substituamus haeredes, quas sanctus Abraham in Isaac filio suo substituit sibi, omnem operum suorum deputans hereditatem, sapienti & iusto viro, nec vllum ius hereditarium ancillis, vel ancillam filiis derelinquens, sed tantummodo donationis munera. Perfectae enim virtutes totum accipiunt gloriae patrimonium, vtilitatis, & mediocribus vile aliquid aspergitur.] Perspice quanti Deus faciat virtutes magnas, atque perfectas, quas hereditatem suam reputat, & altissimo praemio complet, & quàm dignae sunt, quae solis ad intimam amicitiam electis tribuantur. Equidem iudico hanc perfectarum virtutum hereditatem (quae perfectione significatur) in illa amplissima parte esse quoque figuratam, quam Iacob filio Ioseph donauit dicens: Do tibi partem vnam extra fratres tuos, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio & arcu meo.] O bona pars in Sichem, quam Ioseph vltra suos fratres accepit, merito praesignata; quoniam dum Sichem interpretatur humerus, perfectionem indicat, qua velut humero, & illo fortissimo, dominus iniquorum peccata, & tepidorum imperfectiones, & defectus supportat. Hanc tulit Dominus de manu Amorrhæi in gladio, & arcu suo, quia Angelum apostatam, qui erat perfectus in decore suo, ob superbiam, qua contra Deum elatus est, sanctitate spoliavit, & armis suae potentiae deuicit; eaque dedit Ioseph, id est, viro perfecto dilectissimo filio suo, illi scilicet, qui fratribus suis iniurijs in ipsum iniurias remittit, dum non solum amicos, sed inimicos diligit, & populo famem patienti, tamquam fidelis seruus cibum in tempore, verbo, & exemplo subministrat.

Est igitur perfectio paucorum, illorum scilicet,

qui seiplos strenue abnegantes, & omnia mundana proterentes, Deum solum quaerunt, & eius intimam amicitiam suspirant. Quam vt habeant, & suo voto satisfaciant, ipsa perfectione, quae ipsos Deo amicissimos reddit, diuina liberalitate ditantur. Atque adeo eximium Dei opus est perfectio, & veluti pretiosissima & splendidissima gemma, quae, solis admissis ad intimam Dei amicitiam, datur, imò & vt sint amicissimi ipsa confertur. Et si hoc ita est, quid restat, nisi vt illud Pauli serio perpendamus: Nescitis quod ij qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? sic currite, vt comprehendatis?] Stadium vita est à saeculi curis auulsa, in qua tamquam in curriculo nobis demonstrato currimus, & ad patriam festinamus. Currentes sunt religiosi, aut quicumque alij vitam spiritualem colentes, & mundi curas & sollicitudines auerfantes. Brauium est perfectionis palma seiplos vincuntibus deputata, & gnauiter in stadio decertantibus. Et merito in brauium perfectio signata est, quia sicut brauium (vt dicitur) erat vestis ex palmis contexta; ita perfectio, & vestis est, quia est vniuersalis virtus, totum hominem circumsas, & regens, & ex palmis textitur, quoniam ex omnium vitiorum & prauorum affectuum victorijs coagmentatur. Brauium erat velut origo magnorum honorum & diuitiarum; & spiritualis vitae perfectio est, quae nos in possessionem magnarum opum caelestium infert, & in honorem Dei amicissimorum extollit. In saeculari curriculo, siue stadio, omnes quidem currunt, sed vnus palmam reportat, & in spirituali multi currunt, sed paucissimi sunt, qui brauium perfectionis accipiant. Sic ergo curramus, vt ex paucissimis simus: sic curramus, vt perfectionem comprehendamus; sic curramus, vt dignitatem amicissimorum assequamur. Si enim infame est in stadio mundi vinci, & non reportare palmam, quam caeteris vacuis, & victis permanentibus, vnus tantum reportat, quàm miserabilius & luctuosius erit, in vita spiritualis stadio perfectionem non consequi, quam non vnus tantum potest accipere, sed omnes illi, qui feruidè viam mandatorum diuinorum cucurrerint, & aduersus seiplos decertauerint?

*Perfectionem maxima gloria
Deum afficere.*

C A P. XIII.

O c Dei opus magnum & excelsum, quod ipse in suis amicissimis operatur, adeo suum auctorem glorificat, vt nihil sit in Ecclesia, quod aequè, atque illud, Dei sapientiam, potentiam, ac bonitatem ostendat. Nam si opus, quo magnificentius est, eo melius artificis peritiam & sapientiam declarat, quid aptius Dei sapientiam declarabit, quàm illud opus, in quo non tantum vestigium Dei patet, non naturalis imago lucet, sed supernaturalis figura, eaque purcherrima diuinæ sanctitatis & puritatis apparet? Si victoria, quo maior, & difficilior est, eo efficacius ducis fortitudinem & strenuitatem patefaciat, quid efficacius Dei potentiam patefaciat, quàm illa perfecta victoria, qua mundum, Diabolum, & carnem in nobis vincit, ex terrenis caelestes efficit, & peccatorem non in comunem iustum solum, verum in virum quoque sanctum, & perfectum transformat? Si donum quod pretiosius est, eo praestantius datoris bonitatem, & liberalitatem comonstrat, quid praestantius diuinam bonitatem monstrabit, quàm illud donum, quo Deus spiritum sanctum

suum

*Ber. ser. in
natals
108. Bap.*

Gen. 25.

*Amb. lib.
1. de Cain
& Abel.
c. 6.*

Gen. 48.

1. Cor. 9.